

Marilan tarina

"Kun tähä tultii, ni mie iha itkin. . ."

Suolahden-Sumiaisten maantien varrelle, noin 5 km kauppalasta oli yksinäiselle paikalle muodostettu rintamamiesasutustila, "kylmätila". Tila sijaitsi Leväsen lammin rannalla, soistuneella metsän peittämällä alueella. Sitä oli varmasti kaupattu jo useammallekin asutustilaa hakeneelle, mutta olivat katsoneet paikan karuksi, yksinäiseksi sekä liian työlääksi paikaksi. Kuitenkin tila löysi asukkaansa ja raivaajansa. He olivat Laina ja Eero Marila, siirtokarjalaisia, kotoisin Räisälän Ivaskanmäen kylästä. Perheeseen kuului vielä tytär ja poika. Molemmat vanhemmista olivat käyneet kansanopiston sekä olivat tottuneet maanviljelykseen ja raivaustyöhön. Eero oli sodan jälkeen yrittänyt suutarin ammattia, mutta ei mieltynyt siihen.

He tulivat tilaa katsomaan, asutusneuvojan esittelemänä 1953. Maanlunastuslautakunta oli arvioinut tilaan kuuluvaksi viljelyskelpoista maata 14 ha, ja oli tilan kokonaispinta-ala 46 ha. Myöhemmin saatiin toinen asutustila lisämaaksi, joten koko siirtoala oli 70 ha. Viljeltyä maata ei ollut yhtään. Valtio oli kaivattanut viemäriin alueen kuivattamista varten ja raivautti myöhemmin 1,5 ha viljelys-

maaksi. Marilat uskoivat voimiinsa ja sitkeyteensä. He tulivat 1954 keväällä ja iskivät kuokkansa Keski-Suomen turpeeseen. Asunto saatiin 2,5 km päässä olevan naapurin aitasta, jossa asuttiin kolme kuukautta. Tänä aikana rakennettiin tilalle lautasauna, jossa asuttiin toista vuotta. Rakennettiin myös korsusauna, jossa kylvettiin saunassa asumisaikana. Varsinainen asuinrakennus valmistui 1956. Lehmä tuotiin heti aluksi tilalle, jossa ei ollut aukeata alaa, niin paljoa, että lehmä olisi saatu liekaan. . . Heinät oli lehmälle niitettävä 10 km päästä. Lehmälle tehtiin myös talveksi jonkinlainen suoja.

Aherrusta Marilan pellolla. Taustalla tilan rakennukset.

Välillä piti yrittää raivata viljelysalaa, ja se tapahtui heidän kahden käsivarsilla, kertoivat raivaajat. Apuna oli kirves, pokasaha, kuokka ja kanki. Työ oli raskasta, likaista ja edistyi hitaasti käsipelillä, mutta koneraivaukseen ei ollut varoja. Hallintasopimus tehtiin 1954, ja tilan nimeksi tuli Marila. Kylmän tilan raivauspalkkio oli tällä tilalla mk 300 000 markkaa, mutta sitä maksettiin vain raivauksen edistymisen mukaan. Omin käsin tuli raivattua 1954-1968 yli 7 ha. Kaikki viljelykseen suunniteltu alue ei ollut viljelyskelpoista, ja oli jätettävä metsämaaksi.

Raivausaikana näkyi raiviolla liikettä melkein mihin vuorokauden aikaan tahansa. Kesällä erottui raivaussavujen keskeltä kaksi liikkuvaa hahmoa, Eero ja Laina.

Laina kertoi: "Kahestoa myö on kaik tehty. Pitkii päivii ja välist yölläki. Neljä aikaa lähettii kesäl kuokkimuaa. Ukko kuato puita ja mie kuokin, nii. Sitä ei_iaksa uskuo kukkoa? En mie oikei sillo ens alkuu ilentkieä. Ku mie uatteli jot ihmist katsuot, jot tuo akka o iha hullu. Mut sit mie rohkasi luontoi. Mut kyl mie monta kertua itkinki kuokkiissain, ku oikei väsytti. Ja totine se oli tuo ukkoki. Ei meil olt apuväkkii muuvvaal ku rakennuksil, ei kannattant. Oha ne kyl vähä autelliet nuo lapsetki. Mut sit tytär män kouluu ja on sairaahoitajan Tamperiel. Poika on taas muis hommis.

Viimisin vuosin Marilas assuis mie oli jo oikei tyytyväine ja ilone, ku kaik vaikija ol jo takan päi. Mut kyl se luis tuntuu, etenki pahhoi ilmoi iel. Hyväst myö sit elettii Marilas oikei. Ku soatii navettarakennuski valmiiks. Lehmiiki meil ol jo kuus ja yks hevone. Sikkoi ja kannoi ol sekä mui-taki pienii elävi. Maijot otti maitoauto joka uamu tuost laiturilt. Viljeltii jo sokerijuurikastaki ja kaikkii muita viljoi."

Tällä tavoin kertoili Laina - Marila Marilassa elämisestä. Kuitenkin tuli tällekin raivaajapariskun-nalle vanhuus. Tila myytiin 1973 ja muutettiin Suolahden keskusta kerrostaloon. Viljely kävi ylivoimaiseksi, vaikka oli jo traktorit ja muut pelit.

Raskas, mutta rakas työmaa oli jätettävä. Aikoinaan tilalle pyydettiin sähköjä, mutta niitä ei syrjässä olon vuoksi saatu. Kun kaupunki nyt on ostanut talon romaanien asunnoksi, laitettiin heti sähköt. Maantien metsänpuoleiset pellot ovat heitteillä. Leväsen lammen puoleiselta viljelysmaalta kuorii nykyisin liikemiesomistaja ruokamullan ja myy sen kuormittain kaupunkilaisille. Niin muuttuu maailma nyky vuosikymmeninä. Tällainen on karu tarina Marilan asutustilasta ja sen raivaajista. Kautta aikojenhan on ollut niin, että, ensimmäinen raivaajapolvi on joutunut lähtemään raivaamal-taan maalta raihnaisena ja tyhjänä. Toinen polvi elää jo useissa tapauksissa tilalla, mutta voi vielä epäonnistuaakin. Kolmas polvi voi elää jo tavallista elämää. Esityö on jo tehty.

Raivaus on katsottava kulttuurityöksi. Neitseellinen korpi on muutettu tuottavaksi ja vielä raskain uhrauksin. Miten paljon karjalainen siirtoväki tekikään tällaista työtä, vaikka ei olekaan saanut siitä tunnustusta, vaan useimmiten ala-arvoista arvostelua. Sijaiskärsijän osa on ollut tälle karjalaispol-velle erittäin raskas.

Sivusta seurannut